

سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی (۳)		رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱	تعداد صفحه: ۱
دانش‌آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات			نمره
۱	از خودبینی‌گانی را شرح دهید.			۲
۲	آیا قوانین و سنت‌های جهان مانع انتخاب انسان می‌شوند؟ توضیح دهید.			۲
۳	راز توجه بسیار زیاد انبیا به معاد چیست؟			۲
۴	چرا میل به جاودانگی دلیلی بر وجود جهان ابدی است؟			۲
۵	بعد از پذیرفتن اصل نبوت، چرا اعتقاد به معاد بدیهی بوده و کورکورانه نیست؟			۲
۶	حایل‌هایی که مانع تبدیل علم به ایمان می‌شوند، کدام هستند؟			۲
۷	نادیده گرفتن جهان آخرت چه اشکالی در بحث عدل الهی ایجاد می‌کند؟			۲
۸	سیمای حقیقی انسان چیست؟			۲
۹	ترس از خدا چیست و اگر ترس از نتیجه‌ی اعمال خویش است، چرا به خدا نسبت داده می‌شود؟			۲
۱۰	فلسفه حیات و حکمت آفرینش انسان چیست؟			۲
	موفق باشید			جمع نمره
				۲۰

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳) «ویژه‌ی اقلیت کلیمی»	رشته : کلیه رشته‌ها
پایه دوازدهم دوه دوم متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۳۹۷/۱۰/۱
دانش‌آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح
	نمره

همکار عزیز، اگر مفهوم این جملات را رسانند لطفاً نمره کامل دهید.

۱	از خودبیگانگی یعنی گم کردن خویشتن حقیقی شخصیت اصیل و واقعی انسانی، و بیگانه شدن نسبت به آن و جایگزینی اش با چیز دیگری که آن نیست. در این جاست که او خود را در بیگانه جستجو می کند و در این زندان هر چه بیش تر می کاود، کمتر می یابد و خود را به نابودی می کشاند.	۲
۲	خیر (۵/۱ نمره) حکومت قوانین گوناگون بر طبیعت و جامعه و حوادث تاریخی به معنی سلب اختیار از انسان نبوده و با وجود حکومت این قوانین و سنت های الهی ، آدمی بر سر دوراهی ها و چند راهی ها ، توانایی انتخاب دارد و گرچه هر راهی را برگزیند در خارج از حکومت همان قوانین نخواهد بود اما از میان ده ها بلکه صدها راه می تواند یکی را به اختیار خود انتخاب کند و در پیش گیرد و مفهوم اختیار چیزی جز این نیست. (۵/۱ نمره)	۲
۳	اعتقاد به اصل معاد و حیات ابدی به علت ارزش و اهمیت بی نظیر و تأثیر عمیقی که در نظام فکری و زندگی عملی انسان بر جای می گذارد، یکی از مهم ترین ارکان بینش دینی را تشکیل می دهد و به همین جهت، پیشوایان آسمانی از هر فرصتی برای معرفی اهمیت آن به پیروان خود سود جسته اند.	۲
۴	از آن جایی که در نظام طبیعت هیچ میلی بیهوده نیست، می توان این میل و کشش را دلیلی برای بقای بشر پس از مرگ دانست. هر میلی که در انسان وجود دارد پاسخ گویی در عالم خارج دارد و بین عالم درون و جهان بیرون هماهنگی کامل هست. مثلاً اگر در درون خود احساس گرسنگی و تشنگی می کنیم در مقابل در جهان خارج آب و غذا وجود دارد. این میل بازتاب واقعیت جاودانی انسان است و این میل فطری با زندگانی جاوید ارضا می شود.	۲
۵	در صورتیکه دلایل گوناگون عقلی و علمی رسالت آسمانی پیامبران را تایید کند بر هیچ فرد حقیقت جویی کوچک ترین تردیدی در صحت دعوی آن ها باقی نمی گذارد.	۲
	(بقیه در صفحه دوم)	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳) «ویژه‌ی اقلیت کلمی»	رشته : کلیه رشته‌ها
پایه دوازدهم دوه دوم متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۳۹۷/۱۰/۱
دانش‌آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح
	نمره

۶	اگر گرایش های نفسانی و تمایلات حیوانی از مرز اعتدال و حد طبیعی فراتر روند گویی هم چون حائلی بین عقل و دل آدمی قرار می گیرند و مانع از تأثیر و نفوذ آگاهی های موجود به روح و دل می شوندو این گرایش ها چون پرده ای بر روی قلب قرار گرفته و سد نفوذ ناپذیری در برابر حقایق ایجاد می نمایند و اگر حجاب ها برداشته شوند دیگر فاصله ای بین علم و ایمان باقی نمی ماند.	۲
۷	اگر حیات انسان محدود در همین زندگی دنیوی می بود، در این صورت چه بسیار اعمال شایسته که بی پاداش می ماند و چه بسیار اعمال ناشایست که کیفر لازم را به دنبال نداشت. آری ، اگر کسی بخواهد در زمینه ی عدل الهی به مطالعه بپردازد باید این جهان و سرای دیگر را توأمآ در نظر آورد والا اگر تنها این سرای فانی را در نظر بگیریم و از توجه به جهان دیگر غفلت نماییم، بسیاری از سؤالات بی جواب مانده و بسیاری از اشکالات حل نخواهد شد.	۲
۸	صفات و حالاتی که در قلب و روح خود داریم، نیات و اندیشه هایی که در سر می پرورانیم، همگی دست به دست هم داده و سیمای حقیقی و یا چهره ی باطنی ما را تشکیل می دهند. اگر غلبه با صفات و خصوصیات انسانی و ملکوتی باشد، سیمای درونی و چهره ی واقعی ما نیز انسانی ، و اگر غلبه با خوی حیوانی باشد، حیوانی است.	۲
۹	آنان که از خدا می ترسند در واقع از خود می ترسند زیرا خدا سرچشمه تمامی زیبایی ها و رحمت هاست. ترس از خدا به این معنی نیست که او خوفناک و ترسناک است بلکه به آن معنی است که وقتی انسان به ارزش نزدیکی به او آگاه شد و به فیض بیکرانی که از جانب او نصیب بندگان خاص او می شود با خبر شد. در این صورت همواره ترس دارد که مبدا به علت قصور و خطا از آن سرچشمه فیض و رحمت بی نصیب ماند و در روز حساب در آتش حسرت دوری از آن مبدا بسوزد و برضرر خود افسوس خورد .	۲
۱۰	برای آفرینش انسان هدف و مقصد بسیار با عظمتی است که بیان شکوه و جلال آن در الفاظ نمی کنگد. « زندگی در بهشت جاوید الهی و در جوار رحمت خداوند رحمان » (۱/۵ نمره) در چنان مقامی انسان فلسفه آفرینش خود را با تمام وجود در می یابد و هستی خوش را در شعاعی از رحمت و عنایت بی کران الهی می بیند. ۰/۵ نمره	۲
	جمع نمرات	۲۰

سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی (۳) «ویژه اقلیت کلمی»		رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸ / ۰۲ / ۳۱	تعداد صفحه: ۱	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات			نمره

۱	جواب سؤالات را مشخص نمایید . الف) آیا احکام کیفری موجود در جوامع بشری ثبات شخصیت و « من » انسان را تأیید می کند؟ بلی ☐ خیر ☐ ب) در « بینش مادی » تفاوت انسان و سایر موجودات در چیست؟ ۱- تکامل زیستی ☐ ۲- بعد معنوی ☐ ۳- خودآشنایی ☐ ۴- از خودبیگانگی ☐ ج) صحیح و غلط بودن جملات را مشخص نمایید. ج-۱- ایمان ارزش خود را از عمل به دست می آورد؟ صحیح ☐ غلط ☐ ج-۲- قوانین و سنت های جهان مانع قدرت انتخاب انسان نمی شوند. صحیح ☐ غلط ☐	۲
۲	« انسان شناسی الهی » انسان را چگونه تصویر می کند؟	۲
۳	نقش شرایط بیرونی در زندگی انسان چیست؟	۲
۴	راز توجه بسیار زیاد انبیا به معاد چیست؟	۲
۵	چرا میل به جاودانگی دلیلی بر وجود جهان ابدی است؟	۲
۶	مفهوم آزمایش انسان در این دنیا چیست و چه هدفی دارد؟	۲
۷	بعید شمردن معاد چه ارتباطی با بحث خداشناسی دارد؟	۲
۸	چرا من حقیقی انسان نمی تواند وابسته به جسم او باشد؟	۲
۹	نقش نبوت در عروج عمل انسان تا به درگاه الهی چیست؟	۲
۱۰	فلسفه حیات و حکمت آفرینش انسان چیست؟	۲
	موفق باشید	جمع نمره
		۲۰

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳) «ویژه‌ی اقلیت کلمی»		رشته : کلیه رشته‌ها
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۳۹۸/۰۲/۳۱
دانش‌آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و بایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره

۱	الف) (بلی) (ب) تکامل زیستی (ج۱) غلط (ج۲) صحیح هر کدام (۵/۰ نمره)	۲
۲	در جهان بینی الهی انسان موجودی است که علاوه بر جنبه ی مادی و پیکر جسمانی پرتوی از نور خدایی در وجود خود دارد. این بعد الهی است که جنبه اصیل شخصیت او را تشکیل داده و انسانیت او به خاطر دارا بودن این بعد الهی است.	۲
۳	تأثیر شرایط بیرونی و عوامل محیطی در شخصیت انسان نسبت معکوس با آگاهی های انسان دارد. انسان های ناآگاه خواه ناخواه چنان هستند که جامعه می خواهد. در صورتیکه انسان های آگاه آن چنان هستند که خود می خواهند یا انسان های ناآگاه را جامعه می سازد اما انسان های آگاه جامعه را می سازند.	۲
۴	اعتقاد به اصل معاد به علت ارزش و اهمیت بی نظیر و تأثیر عمیقی که در نظام فکری و زندگی عملی انسان به جای می گذارد یکی از مهمترین ارکان بینش دینی را تشکیل می دهد و به همین جهت پیامبران از هر فرصتی برای معرفی اهمیت آن به پیرامون خود سود جسته اند.	۲
۵	از آن جایی که در نظام طبیعت هیچ میلی بیهوده نیست می توان این میل و کشش را دلیلی بر بقای بشر پس از مرگ دانست. هر میلی که در انسان وجود دارد پاسخ گویی در عالم خارج دارد و بین عالم درون و جهان بیرون هماهنگی کامل است مثلاً اگر در خود احساس تشنگی یا گشنگی می کنیم در مقابل در جهان خارج آب و غذا وجود دارد اگر انسان دارای زندگی محدود بود میل به جاودانگی در او وجود نداشت	۲
۶	آزمایش وسیله ای است برای شکوفایی استعدادهای نهفته ی انسان و پرورش بعد ملکوتی وجود او. آنان که در زندگی این جهان با تحمل مشکلات و رنج ها از آزمایش خدایی روسفید بیرون آیند. به بارگاه خدا می رسند و به سعادت جاودانی نایل می شوند.	۲
۷	یکی از انگیزه های انکار معاد، نشناختن قدرت خداوندی و به عبارت دیگر ناتوانی و شکست منکرین در زمینه ی خداشناسی است . زیرا اگر کسی در زمینه ی خداشناسی به معرفت صحیح نایل آید در این صورت معاد برای او از هر امر دیگری واضح تر خواهد بود. آیا پروردگاری که آسمان ها و زمین را آفریده و در خلقت آن ها عاجز و ناتوان نشده است، قادر نیست انسان را دوباره زنده کند؟ آیا خلقت آسمان ها و زمین بزرگ تر و مهم تر است یا خلقت مجدد انسان؟	۲
۸	زیرا جسم مدام در حال تعویض و تغییر است و بدن ما مجموعه ای است از ذرات و موادی که مدام عوض می شوند و جای خود را به مواد دیگری می سپارند. اگر شخصیت یا من انسان وابسته به جسم او باشد باید در طول دوران عمر بارها عوض شود در صورتی که چنین نیست.	۲
۹	در منطق دین آسمانی ، علاوه بر این که صورت ظاهر عمل باید صحیح و منشا اثرات مثبت باشد ، نیت و قصد انجام دهنده ی آن نیز باید از هر گونه آلودگی مبرا بوده و خالص برای خدا باشد. تنها چنین عملی است که صلاحیت عروج به ملکوت خدا را داشته و شایستگی مقبولیت در پیشگاه الهی دارد.	۲
۱۰	زندگی در بهشت جاوید الهی و در جوار رحمت خداوند رحمان . در چنین مقامی انسان فلسفه آفرینش را با تمام وجود در می یابد و هستی خویش را در شعاعی از رحمت و عنایت بی کران الهی می بیند.	۲
	جمع نمره	۲۰

همکار عزیز، اگر مفهوم این جملات را رساندند لطفاً نمره کامل دهید.

سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی (۳) «ویژه اقلیت کلیمی»		رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸ / ۶ / ۲	تعداد صفحه: ۱	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات			نمره
۱	دو جنبه ی مادی و معنوی انسان را شرح دهید.			۲
۲	رابطه ی تربیت صحیح با جبرهای درونی و بیرونی چیست؟			۲
۳	برداشت خود را از دعا و نیایش بیان کرده و اثرات معنوی آن را در زندگی انسان توضیح دهید.			۲
۴	آیا تنها آگاهی برای عمل کافی است؟ یا واقعیت دیگری نیز لازم است؟ آن را توضیح دهید.			۲
۵	مفهوم آزمایش انسان در این دنیا چیست و چه هدفی دارد؟			۲
۶	چرا میل به جاودانگی دلیلی بر وجود جهان ابدی است؟			۲
۷	چرا عده ای معاد را امری بعید می شمارند؟			۲
۸	چرا این جهان ظرفیت جزا و پاداش کامل انسانها را ندارد؟ یک مثال ذکر کنید.			۲
۹	نقش نیت در عروج عمل انسان تا به درگاه الهی چیست؟			۲
۱۰	بالاترین عذاب در آخرت چیست؟			۲
	جمع نمره			۲۰

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳) «ویژه‌ی اقلیت کلمی»	رشته : کلیه رشته‌ها
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۳۹۸/۶/۲
دانش‌آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir
ردیف	نمره

۱	انسان دارای دو بعد مادی و الهی است. در بعد مادی و طبیعی خود با سایر موجودات زنده، از جمله حیوان، شریک است و لذا می‌توان گفت انسان یک بعد حیوانی دارد. اما بعد الهی وجود آدمی، او را از سایر موجودات ممتاز کرده و موقعیتی خاص به او بخشیده است.	۲
۲	هدف از تربیت در مکتب آسمانی این است که آدمی به علت برخورداری از موهبت هدایت و آشنایی با حقایق و دریافت آگاهی‌های لازم، بتواند از تحت سلطه و سیطره‌ی انواع جبرهای درونی (امیال و غرایز حیوانی) و جبرهای بیرونی یعنی (جبر اقتصادی، تاریخی، اجتماعی) رها شده، و به صورت آگاهانه هدف واقعی خود را انتخاب کند و مغلوب شرایط محیط و اجتماعی نباشد. بلکه خود محیط را بسازد.	۲
۳	با توجه به متن سؤال که برداشت (خود) را از دعا و نیایش بیان کنید. جواب این سوال می‌تواند بسیار پراکنده باشد. با اینحال جمله‌های زیر نیز قابل قبول است. بزرگترین تکیه گاه روحی و معنوی اهل ایمان یاد خداوند است. برای مومنین هیچ چیز لذت بخش تر از یاد خدا نیست. آنان در سایه توجه به خدا به آرامش عمیق، با خشنودی و رضایت می‌رسند. یاد خدا انسان را در برابر مشکلات و در عرصه‌ی مبارزه با شهوات و نفسانیات قدرت و توانایی می‌بخشد.	۲
۴	خیر. برای عمل کردن باید آگاهی تبدیل به ایمان (باور قلبی) گردد تا سرچشمه‌ی عمل شود.	۲
۵	آزمایش وسیله ایست برای شکوفایی استعدادهای نهفته‌ی انسان و پرورش بعد ملکوتی وجود او آنان که با تحمل مشکلات و رنج‌ها از آزمایش‌های الهی رو سفید و پیروز بیرون می‌آیند به بارگاه خداوند راه می‌یابند و به سعادت جاودانی نائل می‌شوند.	۲
۶	نگرانی از مرگ زاییده‌ی میل به جاودانگی است و از آن جایی که در نظام طبیعت هیچ میلی گزاف و بیهوده نیست، می‌توان این میل و کشش را دلیلی بر بقای بشر پس از مرگ دانست. هر میلی که در انسان وجود دارد، پاسخ‌گویی در عالم خارج دارد و بین عالم درون و جهان بیرون هماهنگی کامل هست مثلاً اگر در درون خود احساس تشنگی و گرسنگی می‌کنیم، در مقابل در جهان خارج آب و غذا وجود دارد. اگر انسان دارای زندگی محدود بود و به ابدیت تعلق نداشت میل به جاودانگی نیز در او وجود نمی‌داشت.	۲
۷	بعید شمردن معاد از جانب منکرین بدان جهت است که آن را به میزان قدرت و توانایی خویش می‌سنجند، در حالی که اگر از قدرت نامحدود خداوندی که سرتاسر جهان آفرینش را در احاطه‌ی خود دارد غفلت نورزند هر گز چنین امری را نامعقول و غیر منطقی نخواهند یافت.	۲
۸	می‌دانیم که در این عالم همه به پاداش یا کیفر تمام اعمال خود نمی‌رسند. از طرف دیگر، اصولاً این جهان ظرفیت جزا و پاداش کامل انسان‌ها را ندارد. ۱ نمره چه بسا افرادی که عمر آنها با اعمال خیر بسیار بزرگی به پایان می‌پذیرد و بدون پاداش می‌میرد و یا افرادی که در زندگی بسیار اعمال ناشایست انجام داده و بدون مجازات می‌میرند. یا در این دنیا کسی که یک نفر را بکشد قصاص می‌شود و کسی که هزار نفر را بکشد هم باز قصاص می‌شود. این‌ها یعنی در این دنیا پاداش و مجازات واقعی صورت نمی‌گیرد. انمره	۲
۹	در منطق دین آسمانی، علاوه بر این که صورت ظاهر عمل باید صحیح و منشا اثرات مثبت باشد، نیت و قصد انجام دهنده‌ی آن نیز باید از هرگونه آلودگی مبرا بوده و خالص برای خدا باشد. چنین عملی است که صلاحیت عروج به ملکوت خدا را داشته است.	۲
۱۰	آنان که با کفر و عناد و انواع ستم و ناپاکی‌ها راه نزدیکی به خدا را روی خود بسته‌اند در روز جزا از رحمت خداوندی بهره‌ای ندارند و همین دوری از رحمت حق آنان را در عذابی دردناک فرو می‌برد.	۲
	همکار گرمی در صورت رساندن مفهوم لطفاً نمره کامل لحاظ گردد.	۲۰

سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی (۳) «ویژه اقلیت کلیمی»		رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸ / ۱۰ / ۲	تعداد صفحه: ۱
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات			نمره
۱	از خود بیگانگی را شرح دهید ؟			۲
۲	نقش شرایط بیرونی در زندگی انسان چیست ؟			۲
۳	راز توجه بسیار زیاد انبیا به معاد چیست ؟			۲
۴	از این تعبیر که در مکتب آسمانی، مرگ را بیداری می خوانند چه نکته ای دریافت می کنید.			۲
۵	بعد از پذیرفتن اصل نبوت چرا اعتقاد به معاد بدیهی بوده و کورکورانه نیست .			۲
۶	نادیده گرفتن جهان آخرت چه اشکالی در بحث عدل الهی ایجاد می کند ؟			۲
۷	چرا من حقیقی انسان نمی تواند وابسته به جسم او باشد؟			۲
۸	انواع کیفرها را فقط نام ببرید و بگویید که در کدام یک از آن ها تناسب جرم با کیفر قابل طرح است ؟			۲
۹	والا ترین سعادت در جهان آخرت چیست ؟			۲
۱۰	آیا ایمان بدون عمل ایمان واقعی است؟ بلی ☐ خیر ☐			۰/۵
۱۱	آیا تنها آگاهی برای عمل کافی است ؟ بلی ☐ خیر ☐			۰/۵
۱۲	آیا قوانین و سنت های جهان مانع قدرت انتخاب انسان می شوند؟ بلی ☐ خیر ☐			۰/۵
۱۳	آیا ما مجاز هستیم در هر شرایطی از حق خود بگذریم ؟ بلی ☐ خیر ☐			۰/۵
جمع نمره				۲۰

رشته : کلیه رشته‌ها	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳) «ویژه‌ی اقلیت کلمی»
تاریخ امتحان : ۱۳۹۸/۱۰/۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش‌آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۸
نمره	راهنمای تصحیح ردیف
۲	۱ از خود بیگانگی یعنی گم کردن خویشتن حقیقی خویش و شخصیت اصیلی و واقعی انسانی و بیگانه شدن نسبت به آن و آن گاه جایگزینی اش با چیز دیگری که آن نیست
۲	۲ تاثیر شرایط بیرونی و عوامل محیطی در شخصیت انسان نسبت معکوس با آگاهی های انسان دارد. انسان های نا آگاه خواه نا خواه چنان هستند که جامعه می خواهد. در صورتی که انسان های آگاه چنانند که خود می خواهند و بلکه می توان گفت : انسان های نا آگاه را جامعه می سازد ، اما انسان های آگاه جامعه را می سازند .
۲	۳ اعتقاد به اصل معاد و حیات ابدی ، به علت ارزش و اهمیت بی نظیر و تاثیر عمیقی که در نظام فکری و زندگی عملی انسان برجای می گذارد ، یکی از مهم ترین ارکان بینش دینی را تشکیل می دهد و به همین جهت ، پیشوایان آسمانی از هر فرصتی برای معرفی اهمیت آن به پیروان خود سود جسته اند.
۲	۴ مرگ نوعی بیداری است، در این هنگام قدرت خداوندی بیش از هر زمان دیگری بر انسان آشکار می گردد. گرچه قدرت خداوندی همواره در تمامی اجزای دستگاه آفرینش آشکار است، اما به هنگام مرگ به علت تقویت قدرت درک بینش انسان ، ظهور و آشکاری آن بیش تر است .
۲	۵ هنگامی می توانیم آن را کورکورانه بدانیم که اعتقاد ما به نبوت پیامبران مبتنی بر هیچ دلیل و منطقی نباشد در صورت که دلایل گوناگون عقلی و علمی رسالت آسمانی آن ها را تایید می کند بر هیچ فرد حقیقت جویی کوچک ترین تردیدی در صحت ودعوی آن ها باقی نمی گذارد.
۲	۶ اگر حیات انسان محدود در همین زندگی دنیوی بود ، دراین صورت چه بسیار اعمال شایسته که بی پاداش می ماند و چه بسیار اعمال ناشایست که کیفر لازم را به دنبال نداشت. اگر کسی بخواهد در زمینه ی عدل الهی به مطالعه بپردازد باید این جهان و سرای دیگر را توأمأ در نظر آورد والا اگر تنها این سرای فانی را در نظر بگیریم بسیاری از اشکالات حل نخواهد شد.
۲	۷ زیرا جسم مدام در حال تعویض و تغییر است و بدن ما مجموعه ای است از ذرات و موادی که مدام عوض می شوند و جای خود را به مواد دیگری می سپارند. اگر شخصیت یا (من) انسان وابسته به جسم او باشد باید در طول دوران عمر بارها عوض شود در صورتی که چنین نیست .

رشته : کلیه رشته‌ها	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳) «ویژه‌ی اقلیت کلیمی»
تاریخ امتحان : ۱۳۹۸/۱۰/۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش‌آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۸
نمره	راهنمای تصحیح ردیف
۲	۸ (۱) پاداش و کیفر و بر اساس قراردادهای و قوانین (۲) پاداش و کیفر که محصول طبیعی خود عمل است (۳) پاداش و کیفر اخروی یا (عین عمل) در پاداش و کیفر بر اساس قراردادهای و قوانین تناسب جرم با کیفر قابل طرح است
۲	۹ در جوار رحمت حق به انواع برخورداری ها و موهبت ها دست یافتن و چون مطلوب نهایی خود را باز می یابند در نتیجه خواستار هیچ گونه تغییر وضعی نمی شوند .
۰/۵	۱۰ خیر
۰/۵	۱۱ خیر
۰/۵	۱۲ خیر
۰/۵	۱۳ خیر
۲۰	همکار گرامی در صورت رساندن مفهوم لطفا نمره کامل لحاظ گردد. جمع نمره

سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی (۳) «ویژه‌ی اقلیت کلمی»	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم - دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۳/۱۷	تعداد صفحه: ۱
دانش آموزان روزانه سراسر کشور - نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات	نمره	

الف) بخش الزامی			
دانش آموز عزیز: به تمام سوالات ۸ تا (جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید.)			
۱	جنبه‌ی مادی انسان در چه صورت بی‌ارزش و در چه صورت ارزشمند است؟	۲	
۲	مفهوم آزمایش انسان در این دنیا چیست و چه هدفی دارد؟	۲	
۳	نقش شرایط بیرونی در زندگی انسان چیست؟	۲	
۴	نادیده گرفتن جهان آخرت چه اشکالی در بحث عدل الهی ایجاد می‌کند؟	۲	
۵	چرا «گریز از خطر احتمالی» دستور عقل سلیم است؟	۲	
۶	آیا قوانین و سنت‌های جهان مانع قدرت انتخاب انسان می‌شود؟ مختصر توضیح دهید.	۲	
۷	حائلهایی که مانع تبدیل علم به ایمان می‌شوند کدامند؟	۲	
۸	راز توجه بسیار زیاد انبیاء به معاد چیست؟	۲	
ب) بخش انتخابی			
دانش آموز عزیز جهت کسب ۴ نمره، از سوالات ۹ تا ۱۲ فقط ۲ سوال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.			
۹	چرا میل به جاودانگی دلیلی بر وجود جهان ابدی است؟	۲	
۱۰	برداشت خود را از دعا و نیایش بیان کرده و اثرات معنوی آن را در زندگی انسان شرح دهید.	۲	
۱۱	نقش نیت در عروج عمل انسان تا به درگاه الهی چیست؟	۲	
۱۲	ترس از خدا چیست؟ و اگر ترس از اعمال خویش است، چرا به خدا نسبت داده می‌شود؟	۲	
موفق باشید.			
۲۴	جمع نمرات:		

رشته : کلیه رشته‌ها	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳) «ویژه‌ی اقلیت کلیمی»		
تاریخ امتحان : ۱۳۹۹ / ۳ / ۱۷	پایه دوازدهم - دوره دوم متوسطه		
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش‌آموزان روزانه سراسر کشور - نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		
نمره	راهنمای تصحیح		ردیف
	الف) بخش الزامی		
۲	اگر زندگی طبیعی و حیوانی انسان در جهت رسیدن به آرمان با عظمت هستی قرار نگیرد، بی ارزش خواهد بود. اما اگر همین زندگانی دنیا، نردبانی برای رسیدن به قله‌های بلند عالم انسانی باشد، وسیله‌ای مقدس و ارزشمند خواهد بود. (ص ۱۰)		۱
۲	آزمایش خداوندی وسیله‌ای است برای شکوفایی استعدادهای نهفته‌ی انسان و پرورش بعد ملکوتی وجود او. آنان که در زندگانی این جهانی خود، از این آزمایش‌های خدایی پیروز بیرون آیند، به بارگاه خداوند راه می‌یابند و به سعادت جاودانی نائل می‌شوند. (ص ۳۴)		۲
۲	تأثیر شرایط بیرونی و عوامل محیطی در شخصیت انسان، نسبت معکوس با آگاهی‌های انسان دارد. انسان‌های ناآگاه چنان هستند که جامعه می‌خواهد. در صورتی که انسان‌های آگاه آنچنانند که خود می‌خواهند. می‌توان گفت: انسان‌های ناآگاه را جامعه می‌سازد، اما انسان‌های آگاه، جامعه را می‌سازند. (ص ۱۴)		۳
۲	اگر حیات انسان محدود در همین زندگی دنیوی بود، در این صورت چه بسیار اعمال شایسته که بی‌پاداش می‌ماند و چه بسیار اعمال ناشایست که کیفر لازم را به دنبال نداشت. اگر کسی بخواهد در زمینه‌ی عدل الهی به مطالعه بپردازد باید این جهان و سرای دیگر را توأماً در نظر آورد. (ص ۵۴-۵۵)		۴
۲	«دفع ضرر احتمالی عقلاً واجب است» یعنی از نظر عقل سلیم انسانی، فرار از ضرر و خسارت، ولو جنبه‌ی احتمالی داشته باشد، لازم و ضروری است و نمی‌توان تنها به دلیل احتمالی بودنش، آن را نادیده گرفت. (ص ۴۵)		۵
۲	خیر. با وجود حکومت قوانین و سنت‌های الهی، آدمی از میان ده‌ها راه می‌تواند یکی را به اختیار خود انتخاب کند. (ص ۱۳)		۶
۲	اگر گرایش‌های نفسانی و تمایلات حیوانی از مرز اعتدال و از حد طبیعی فراتر روند، همچون حائلی بین عقل و دل آدمی قرار می‌گیرند و سدی در برابر حقایق ایجاد می‌کنند. (ص ۲۴)		۷

رشته : کلیه رشته‌ها	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳) «ویژه‌ی اقلیت کلیمی»		
تاریخ امتحان : ۱۳۹۹/۳/۱۷	پایه دوازدهم - دوره دوم متوسطه		
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش‌آموزان روزانه سراسر کشور - نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		
نمره	راهنمای تصحیح		ردیف
۲	اعتقاد به اصل معاد، به علت ارزش و اهمیت بی‌نظیر و تاثیر عمیقی که بر فکر و زندگی انسان می‌گذارد، یکی از مهم‌ترین ارکان بینش دینی را تشکیل می‌دهد و پیشوایان آسمانی از هر فرصتی برای معرفی اهمیت آن به پیروان خود سود جستند. (ص ۳۱)		۸
	ب) بخش انتخابی		
۲	نگرانی از مرگ زائیده‌ی میل به جاودانگی است و از آن‌جایی که در نظام طبیعت هیچ میلی بیهوده نیست، می‌توان این میل و کشش را دلیلی بر بقای بشر پس از مرگ دانست. (ص ۳۷)		۹
۲	یاد خدا آرام‌بخش دل‌ها و تسلی‌بخش قلب‌هاست. خداشناسان واقعی با یاد خدا، کار و عبادت می‌کنند و تمامی مشکلات را در این راه تحمل می‌کنند. (ص ۱۹)		۱۰
۲	در منطق دین آسمانی، نیت و قصد انجام دهنده‌ی عمل نیز باید از هرگونه آلودگی مبرا بوده و خالص برای خدا باشد. این عمل صلاحیت عروج به ملکوت خدا را دارد. (ص ۷۲-۷۳)		۱۱
۲	آنان که از خدا می‌ترسند در واقع از خود می‌ترسند. وقتی انسان به ارزش نزدیکی به خداوند آگاه شد، در این صورت همواره از آن ترس دارد که مبادا به علت خطای خویش، از آن سرچشمه‌ی فیض و رحمت بی‌نصیب ماند. (ص ۷۸)		۱۲
۲۴	(از همکاران مصحح خواهشمند است چنانچه جواب دانش‌آموز به سؤال، معنای مورد نظر را می‌رساند، نمره کامل را منظور فرمایند. با تشکر) جمع نمرات:		

سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳) «ویژه‌ی اقلیت کلمی»	رشته : کلیه رشته‌ها	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :	پایه دوازدهم - دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۳۹۹/۵/۲۲	تعداد صفحه : ۱
دانش آموزان روزانه سراسر کشور - نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹			
ردیف	سؤالات	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
	نمره		

الف) بخش الزامی		
دانش آموز عزیز: به تمام سوالات ۱ تا ۸ (جهت کسب ۱۶ نمره) پاسخ دهید.		
۱	در «بینش مادی» تفاوت انسان و سایر موجودات در چیست؟	۲
۲	انسان چرا و چگونه پست‌تر از حیوان می‌شود؟	۲
۳	رابطه‌ی تربیت صحیح با جبرهای درونی و بیرونی چیست؟	۲
۴	در چه صورت اطاعت ما از غیر خدا، پرستش و بندگی آن شمرده می‌شود؟	۲
۵	ایمان و اعتقاد اصیل و سازنده کدام است؟ و چرا؟	۲
۶	اختلاف اساسی بین دو نظریه‌ی مادی و الهی درباره‌ی شکست و پیروزی در چیست؟	۲
۷	میل به جاودانگی چیست؟	۲
۸	چرا عده‌ای معاد را امری بعید می‌شمارند؟	۲
ب) بخش انتخابی		
دانش آموز عزیز: جهت کسب ۴ نمره، از سوالات ۹ تا ۱۲ فقط ۲ سوال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید:		
۹	چرا وجود جهان ابدی لازمه‌ی وجود حکمت خداوندی است؟	۲
۱۰	منظور از زنده شدن زمین که در تعلیم دینی به آن اشاره شده است چیست؟	۲
۱۱	چرا «من» حقیقی انسان نمی‌تواند وابسته به جسم او باشد؟	۲
۱۲	چگونه ممکن است انسان اعمال خیر گذشته‌ی خود را ضایع گرداند؟	۲
موفق باشید.		
۲۴	جمع نمرات:	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳) «ویژه‌ی اقلیت کلمی»		رشته : کلیه رشته‌ها
پایه دوازدهم – دوره‌ی دوم متوسطه		تاریخ امتحان ۱۳۹۹/۵/۲۲
دانش‌آموزان روزانه سراسر کشور – نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره

الف) بخش الزامی		
۱	در دیدگاه مادی انسان تنها یک بعد مادی و طبیعی دارد و امتیازی که انسان نسبت به سایر موجودات دارد، تنها در تکامل زیستی او خلاصه می‌شود و هیچ‌گونه امتیاز بنیادی که او را از صف موجودات طبیعی و خاکی جدا ساخته و برای او برتری معنوی قائل شود، درمیان نیست. (ص ۳)	۲
۲	آدمی به علت دارا بودن بُعد حیوانی و جنبه‌ی مادی، در صورت غفلت از جنبه‌ی معنوی و تسلیم کامل به زندگی حیوانی، می‌تواند از حیوانات نیز پست‌تر گردد و به نازل‌ترین مراتب ممکن سقوط کند. (ص ۱۰)	۲
۳	انسان در صورت برخورداری از تربیت صحیح و اصولی، می‌تواند به آزادی واقعی خود افزوده، از سلطه‌ی درون و برون آزاد گردد و به سازندگی واقعی خود و دیگران بپردازد. تأثیر شرایط بیرونی و عوامل محیطی در شخصیت انسان نسبت معکوس با آگاهی‌های انسان دارد. انسان‌های ناآگاه را جامعه می‌سازد، اما انسان‌های آگاه جامعه را می‌سازند. (ص ۱۴)	۲
۴	سرسپردگی در برابر خدا، مستلزم روگردانی از هر هدف دیگر است. هر چیزی در صورتی که در جهت بندگی خدا و اطاعت از فرمان او باشد، شایسته‌ی توجه است. در غیر این صورت، مطرود و غیرقابل قبول است. (ص ۱۷)	۲
۵	ایمان مذهبی. زیرا تنها ایمان مذهبی است که در تار و پود روح و درون دل ما نفوذ می‌کند و سرچشمه‌ی قدرت و جاذبه‌ی پایان ناپذیر می‌شود. (ص ۲۳)	۲
۶	در طرز تفکر مادی رسیدن به هدف نهایی در هر اقدام و مبارزه برای شخص، قطعی نیست. ولی در بینش الهی قطعی و حتمی است اگر چه از رسیدن به هدف ظاهری بازماند. زیرا که می‌داند هدف واقعی و نهایی او در جهان ابدی و در جوار قرب الهی است و به زودی در عالم آخرت نتیجه‌ی اعمال خالصانه و مبارزات خویش را خواهد دید. (ص ۳۴)	۲
۷	یکی از اصیل‌ترین کشش‌های فطری در انسان میل به جاودانگی است. آدمی بطور طبیعی از فنا و نیستی می‌گریزد و از مرگی که او را فانی گرداند وحشت دارد. (ص ۳۷)	۲

رشته : کلیه رشته‌ها	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳) «ویژه‌ی اقلیت کلمی»
تاریخ امتحان ۱۳۹۹/۵/۲۲	پایه دوازدهم - دوره‌ی دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش‌آموزان روزانه سراسر کشور - نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹
نمره	راهنمای تصحیح
۲	۸ بعید شمردن معاد از جانب منکرین، بدان جهت است که آن را به میزان قدرت و توانایی خویش می - سنجند، در حالی که اگر از قدرت نامحدود خداوندی که سرتاسر جهان آفرینش را در احاطه‌ی خود دارد، غفلت نورزند، هرگز چنان امری را نامعقول و غیرمنطقی نخواهند یافت. (ص ۴۸)
	«بخش انتخابی» مصحح گرامی: اگر دانش‌آموز به بیش از دو سوال انتخابی پاسخ داده باشد، فقط دو سوال اول را تصحیح نمایید.
۲	۹ دلیلی که وقوع رستاخیز را امری ضروری معرفی می‌نماید، براساس حکمت خداوندی است. بدین معنی که چون خداوند حکیم است، لذا به طور قطع هرکاری از کارهای او هدفی داشته و بیهوده و عبث نیست. کار عبث به کاری گفته می‌شود که هدفی را دنبال نکند. اگر خلقت انسان و جهان را هدفی و مقصودی نباشد، در این صورت کاری عبث و بیهوده خواهد بود. (ص ۵۵)
۲	۱۰ همه ساله با فرارسیدن زمستان، حیات و زندگی از طبیعت رخت می‌بندد اما با فرارسیدن بهار، حیات بار دیگر در کالبد طبیعت بی‌جان دمیده می‌شود. ذرات بی‌جان موجود در زمین از طریق تغذیه جذب اندام گیاهان شده و لباس حیات بر تن می‌کنند. بهار، رستاخیز طبیعت است. (ص ۴۹)
۲	۱۱ زیرا جسم مدام در حال تعویض و تغییر است و بدن ما مجموعه‌ای است از ذرات و موادی که مدام عوض می‌شوند و جای خود را به مواد دیگری می‌سپارند. اگر شخصیت یا «من» انسان وابسته به جسم او باشد، باید در طول دوران عمر بارها عوض شود، در صورتی که چنین نیست. (ص ۶۴)
۲	۱۲ حفظ ثواب اعمال از انجام آنها سنگین‌تر است. چه بسا کسی عملی را با نیت خالص آغاز کند و در جریان انجام آن نیز نیت خود را حفظ نماید، اما بعد از پایان عمل، در نتیجه‌ی غفلت، عمل خود را ضایع و پاداش معنوی آن را از بین ببرد. (ص ۷۳-۷۴)
۲۴	(از همکاران مصحح خواهشمند است چنانچه جواب دانش‌آموز به سؤال، معنای مورد نظر را می‌رساند، نمره کامل را منظور فرمایند. با تشکر) جمع نمرات:

سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳)		رشته : کلیه رشته ها	ساعت شروع : ۱۰ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :		پایه دوازدهم - دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۳۹۹/۱۰/۱۵	تعداد صفحه : ۱
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات			نمره
۱	«انسان شناسی الهی» انسان را چگونه تصویر می کند؟			۲
۲	جنبه‌ی مادی انسان در چه صورت بی ارزش و در چه صورت ارزشمند است؟			۲
۳	آیا قوانین و سنت‌های جهان مانع قدرت انتخاب انسان می شوند؟ توضیح دهید.			۲
۴	برداشت خود را از دعا و نیایش بیان کرده و اثرات معنوی آن را در زندگی انسان شرح دهید.			۲
۵	چرا اعتقاد به اصل معاد لازمه‌ی جهان بینی الهی است؟			۲
۶	چرا عده‌ای معاد را بعید می شمارند؟			۲
۷	نادیده گرفتن جهان آخرت، چه اشکالی در بحث عدل الهی ایجاد می کند؟			۲
۸	سیمای حقیقی انسان چیست؟			۲
۹	ترس از خدا چیست؟ و اگر ترس از اعمال خویش است، چرا به خدا نسبت داده می شود؟			۲
۱۰	والا ترین سعادت در جهان آخرت چیست؟			۲
	موفق باشید.			
	جمع نمرات:			۲۰

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳)		رشته : کلیه رشته‌ها
«ویژه‌ی اقلیت کلمی»		
پایه دوازدهم - دوره‌ی دوم متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۳۹۹/۱۰/۱۵
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	در جهان‌بینی الهی، انسان موجودی است که علاوه بر جنبه‌ی مادی، پرتوی از نور خدایی در وجود خود دارد. انسانیت او به‌خاطر دارا بودن این بعد الهی است. (ص ۴)	۲
۲	اگر زندگی طبیعی و حیوانی انسان در جهت رسیدن به آرمان با عظمت هستی قرار نگیرد، بی‌ارزش خواهد بود. اما اگر همین زندگانی دنیا، نردبانی برای رسیدن به قله‌های بلند عالم انسانی باشد، وسیله‌ای مقدس و ارزشمند خواهد بود. (ص ۱۰)	۲
۳	خیر. حکومت قوانین گوناگون بر طبیعت و جامعه به معنی سلب اختیار از انسان نبوده و انسان توانایی انتخاب دارد. (ص ۱۳)	۲
۴	یاد خدا آرام‌بخش دل‌ها و تسلی‌بخش قلب‌هاست. خداشناسان واقعی با یاد خدا، کار و عبادت می‌کنند و تمامی مشکلات را در این راه تحمل می‌کنند. (ص ۱۹)	۲
۵	از افق تعلیم آسمانی، انسان بر اساس حکمت بی‌انتهای الهی به دنیا آمده و زندگانی او را هدفی بس عظیم است که باید در جریان زندگی دنیوی در جهت رسیدن به چنان مقصد والایی استفاده کند. <u>یا (جواب دیگر):</u> با توجه به اصل توحید، از خداوند کار بیهوده سر نمی‌زند و حیات انسانی را به‌طور قطع هدف و مقصدی است و انسان برای عالمی پایدار خلق شده است. (ص ۳۱)	۲
۶	بعید شمردن معاد از جانب منکرین، بدان جهت است که آن را به میزان توانایی خویش می‌سنجند، در حالی که اگر از قدرت نامحدود خداوندی غفلت نورزند، چنان امری را نامعقول نخواهند یافت. (ص ۴۸)	۲
۷	اگر حیات انسان محدود در همین زندگی دنیوی بود، چه بسیار اعمال شایسته که بی‌پاداش می‌ماند و چه بسیار اعمال ناشایست که کیفر لازم را به دنبال نداشت. لذا اگر تنها این سرای فانی را در نظر بگیریم و از توجه به جهان دیگر غفلت نماییم، بسیاری سؤالات بی‌جواب مانده و بسیاری اشکالات حل نخواهد شد. عدل الهی ایجاب می‌کند این جهان و سرای دیگر را تواما در نظر آورد. (ص ۵۴-۵۵)	۲
۸	صفات و حالاتی که در قلب و روح خود داریم، نیت و اندیشه‌هایی که در سر داریم، سیمای حقیقی یا چهره‌ی باطنی ما را تشکیل می‌دهند. (ص ۷۲)	۲
۹	آنان که از خدا می‌ترسند در واقع از خود می‌ترسند. وقتی انسان به ارزش نزدیکی به خداوند آگاه شد، در این صورت همواره از آن ترس دارد که مبادا به علت خطای خویش، از آن سرچشمه‌ی فیض و رحمت بی‌نصیب ماند. (ص ۷۸)	۲
۱۰	در جهان آخرت، پرهیزکاران و بندگان صالح خدا به دنبال یک عمر زندگی بر حول محور حق، پا در بهشت الهی می‌گذارند و در جوار رحمت خداوند به انواع برخورداری‌ها و موهبت‌ها دست می‌یابند. و این والاترین سعادت است. (ص ۷۹)	۲
	(از همکاران مصحح خواهشمند است چنانچه جواب دانش‌آموز به سؤال، معنای مورد نظر را می‌رساند، نمره‌ی کامل را منظور فرمایند. با تشکر)	
	جمع نمرات:	۲۰

سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳)		رشته : کلیه رشته ها	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :		پایه دوازدهم - دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۴۰۰/۳/۲۶	تعداد صفحه : ۱
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات			نمره
۱	در «بینش مادی» تفاوت انسان و سایر موجودات در چیست؟			۲
۲	رابطه‌ی تربیت صحیح با جبرهای درونی و بیرونی چیست؟			۲
۳	اختلاف اساسی بین دو نظریه‌ی مادی و الهی درباره‌ی شکست و پیروزی در چیست؟			۲
۴	چرا سرمنزله نهایی انسان نمی‌تواند در این دنیا باشد؟			۲
۵	چرا میل به جاودانگی دلیلی بر وجود جهان ابدی است؟			۲
۶	چرا عده‌ای معاد را بعید می‌شمارند؟			۲
۷	چرا «من» حقیقی انسان نمی‌تواند وابسته به جسم او باشد؟			۲
۸	چرا وجود جهان ابدی لازمه‌ی وجود حکمت خداوندی است؟			۲
۹	چگونه ممکن است انسان اعمال خیر گذشته‌ی خود را ضایع گرداند؟			۲
۱۰	والا ترین سعادت در جهان آخرت چیست؟			۲
	موفق باشید.			
	جمع نمرات:			۲۰

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳)		رشته : کلیه رشته‌ها
«ویژه‌ی اقلیت کلمی»		
پایه دوازدهم - دوره‌ی دوم متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۴۰۰ / ۳ / ۲۶
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت خردادماه سال ۱۴۰۰		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	در دیدگاه مادی انسان تنها یک بعد مادی و طبیعی دارد و امتیازی که انسان نسبت به سایر موجودات دارد، تنها در تکامل زیستی او خلاصه می‌شود و هیچ‌گونه امتیاز بنیادی که او را از صف موجودات طبیعی و خاکی جدا ساخته و برای او برتری معنوی قائل شود، درمیان نیست. (ص ۳)	۲
۲	انسان در صورت برخورداری از تربیت صحیح و اصولی، می‌تواند به آزادی واقعی خود افزوده، از سلطه‌ی درون و برون آزاد گردد و به سازندگی واقعی خود و دیگران بپردازد. تأثیر شرایط بیرونی و عوامل محیطی در شخصیت انسان نسبت معکوس با آگاهی‌های انسان دارد. انسان‌های ناآگاه را جامعه می‌سازد، اما انسان‌های آگاه جامعه را می‌سازند. (ص ۱۴)	۲
۳	در طرز تفکر مادی رسیدن به هدف نهایی در هر اقدام و مبارزه برای شخص، قطعی نیست. ولی در بینش الهی قطعی و حتمی است اگر چه از رسیدن به هدف ظاهری بازماند. زیرا که می‌داند هدف واقعی و نهایی او در جهان ابدی و در جوار قرب الهی است و به زودی در عالم آخرت نتیجه‌ی اعمال خالصانه و مبارزات خویش را خواهد دید. (ص ۳۴)	۲
۴	با توجه به اصل توحید، تردیدی نمی‌ماند که از خداوند کار بیهوده و عبث سر نمی‌زند و مطابق اصل «هدایت عمومی»، جهان و حیات انسانی را نیز به‌طور قطع هدف و مقصدی است که منظور از آفرینش رسیدن به چنان سرمنزلی است. اما سرمنزلی حیات انسان نمی‌تواند در این دنیای مادی و زودگذر باشد. او نه برای این دنیای گذرا، بلکه برای عالمی پایدار خلق شده و این جهان برای او گذرگاهی بیش نیست. (ص ۳۱)	۲
۵	نگرانی از مرگ زائیده‌ی میل به جاودانگی است و از آن‌جایی که در نظام طبیعت هیچ میلی بیهوده نیست، می‌توان این میل و کشش را دلیلی بر بقای بشر پس از مرگ دانست. (ص ۳۷)	۲
۶	بعید شمردن معاد از جانب منکرین، بدان جهت است که آن را به میزان توانایی خویش می‌سنجند، در حالی که اگر از قدرت نامحدود خداوندی غفلت نورزند، چنان امری را نامعقول نخواهند یافت. (ص ۴۸)	۲
۷	زیرا جسم مدام در حال تعویض و تغییر است و بدن ما مجموعه‌ای است از ذرات و موادی که مدام عوض می‌شوند و جای خود را به مواد دیگری می‌سپارند. اگر شخصیت یا «من» انسان وابسته به جسم او باشد، باید در طول دوران عمر بارها عوض شود، در صورتی که چنین نیست. (ص ۶۴)	۲

رشته : کلیه رشته‌ها	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳) «ویژه‌ی اقلیت کلیمی»		
تاریخ امتحان : ۱۴۰۰ / ۳ / ۲۶	پایه دوازدهم - دوره‌ی دوم متوسطه		
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت خردادماه سال ۱۴۰۰		
نمره	راهنمای تصحیح		ردیف
۲	دلیلی که وقوع رستاخیز را امری ضروری معرفی می‌نماید، براساس حکمت خداوندی است. بدین معنی که چون خداوند حکیم است، لذا به طور قطع هرکاری از کارهای او هدفی داشته و بیهوده و عبث نیست. کار عبث به کاری گفته می‌شود که هدفی را دنبال نکند. اگر خلقت انسان و جهان را هدفی و مقصودی نباشد، در این صورت کاری عبث و بیهوده خواهد بود. (ص ۵۵)		۸
۲	حفظ ثواب اعمال از انجام آنها سنگین‌تر است. چه بسا کسی عملی را با نیت خالص آغاز کند و در جریان انجام آن نیز نیت خود را حفظ نماید، اما بعد از پایان عمل، در نتیجه‌ی غفلت، عمل خود را ضایع و پاداش معنوی آن را از بین ببرد. (ص ۷۳-۷۴)		۹
۲	در جهان آخرت، پرهیزکاران و بندگان صالح خدا به دنبال یک عمر زندگی بر حول محور حق، پا در بهشت الهی می‌گذارند و در جوار رحمت خداوند به انواع برخورداری‌ها و موهبت‌ها دست می‌یابند. و این والاترین سعادت است. (ص ۷۹)		۱۰
۲۰	(از همکاران مصحح خواهشمند است چنانچه جواب دانش‌آموز به سؤال، معنای مورد نظر را می‌رساند، نمره کامل را منظور فرمایند. با تشکر) جمع نمرات:		

سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳)		رشته : کلیه رشته‌ها	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :		پایه دوازدهم - دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۴۰۰/۶/۸	تعداد صفحه : ۱
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۰		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات			نمره
۱	جنبه‌ی مادی انسان در چه صورت بی‌ارزش و در چه صورت ارزشمند است؟			۲
۲	ایمان و اعتقاد اصیل و سازنده کدام است؟ و چرا؟			۲
۳	میل به جاودانگی چیست؟			۲
۴	منظور از زنده شدن زمین که در تعلیم دینی به آن اشاره شده است چیست؟			۲
۵	مفهوم آزمایش انسان در این دنیا چیست و چه هدفی دارد؟			۲
۶	چرا «گریز از خطر احتمالی» دستور عقل سلیم است؟			۲
۷	روایهای راستین چگونه غیرمادی بودن روح را ثابت می‌نمایند؟			۲
۸	نقش نیت در عروج عمل انسان تا به درگاه الهی چیست؟			۲
۹	بالاترین عذاب در جهان آخرت چیست؟			۲
۱۰	برداشت خود را از دعا و نیایش بیان کرده و اثرات معنوی آن را در زندگی انسان شرح دهید.			۲
	موفق باشید.			
	جمع نمرات:			۲۰

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳)		رشته : کلیه رشته‌ها
«ویژه‌ی اقلیت کلمی»		
پایه دوازدهم - دوره‌ی دوم متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۴۰۰ / ۶ / ۸
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت شهریورماه سال ۱۴۰۰		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	اگر زندگی طبیعی و حیوانی انسان در جهت رسیدن به آرمان با عظمت هستی قرار نگیرد، بی ارزش خواهد بود. اما اگر همین زندگانی دنیا، نردبانی برای رسیدن به قله‌های بلند عالم انسانی باشد، وسیله‌ای مقدس و ارزشمند خواهد بود. (ص ۱۰)	۲
۲	ایمان مذهبی. زیرا تنها ایمان مذهبی است که در تار و پود روح و درون دل ما نفوذ می‌کند و سرچشمه‌ی قدرت و جاذبه‌ی پایان ناپذیر می‌شود. (ص ۲۳)	۲
۳	یکی از اصیل ترین کشش‌های فطری در انسان میل به جاودانگی است. آدمی بطور طبیعی از فنا و نیستی می-گریزد و از مرگی که او را فانی گرداند وحشت دارد. (ص ۳۷)	۲
۴	همه ساله با فرارسیدن زمستان، حیات و زندگی از طبیعت رخت می‌بندد اما با فرارسیدن بهار، حیات بار دیگر در کالبد طبیعت بی‌جان دمیده می‌شود. ذرات بی‌جان موجود در زمین از طریق تغذیه جذب اندام گیاهان شده و لباس حیات بر تن می‌کنند. بهار، رستاخیز طبیعت است. (ص ۴۹)	۲
۵	آزمایش خداوندی وسیله‌ای است برای شکوفایی استعدادهای نهفته‌ی انسان و پرورش بعد ملکوتی وجود او. آنان که در این جهان از آزمایش‌های خداوندی پیروز بیرون آیند، به سعادت جاودانی نائل می‌شوند. (ص ۳۴)	۲
۶	«دفع ضرر احتمالی عقلا واجب است». یعنی از نظر عقل سلیم انسانی، فرار از ضرر و خسارت، ولو جنبه‌ی احتمالی داشته باشد، لازم و ضروری است. (ص ۴۵)	۲
۷	در برخی از این رویاهای راستین، انسان از آینده‌های دور با خبر می‌شود و یا مکان‌هایی را در خواب می‌بیند که قبلاً کوچکترین اطلاعی از آن نداشته است. از آن‌جا که ماده محصور در حصار زمان و مکان است، می‌توان یقین داشت که این قبیل آگاهی‌ها از جانب نیروی دیگری است که محدودیت‌های ماده را ندارد و قطعاً غیرمادی است. (ص ۵۹-۶۰)	۲
۸	در منطق دین آسمانی، علاوه بر این‌که صورت ظاهر عمل باید صحیح و منشا اثرات مثبت باشد، نیت و قصد انجام دهنده‌ی آن نیز باید از هرگونه آلودگی مبرا بوده و خالص برای خدا باشد. تنها چنین عملی است که صلاحیت عروج به ملکوت خدا را داشته و شایستگی مقبولیت در پیشگاه الهی دارد. (ص ۷۲-۷۳)	۲
۹	آنان که با کفر و عناد و انواع ستم‌ها، راه نزدیکی خدا را به روی خود بسته‌اند، در روز جزا از رحمت خداوندی بهره‌ای ندارند و همین دوری از رحمت حق، آنان را در عذابی دردناک فرو می‌برد. و این بالاترین عذاب است. (ص ۷۸)	۲
۱۰	یاد خدا آرام‌بخش دل‌ها و تسلی‌بخش قلب‌هاست. خداشناسان واقعی با یاد خدا، کار و عبادت می‌کنند و تمامی مشکلات را در این راه تحمل می‌کنند. (ص ۱۹)	۲
	(از همکاران مصحح خواهشمند است چنانچه جواب دانش آموز به سؤال، معنای مورد نظر را می‌رساند، نمره کامل را منظور فرمایند. با تشکر)	
	جمع نمرات:	۲۰

سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی (۳)		رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:		پایه دوازدهم - دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۲	تعداد صفحه: ۱
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت دی ماه سال ۱۴۰۰		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات			نمره
۱	رابطه‌ی «خود فراموشی» با «خدا فراموشی» را توضیح دهید.			۲
۲	انسان چرا و چگونه پست‌تر از حیوان می‌شود؟			۲
۳	پیوستگی اندیشه، عمل و اخلاق را بیان کنید.			۲
۴	حائل‌هایی که مانع تبدیل علم به ایمان می‌شوند کدامند؟			۲
۵	اختلاف اساسی بین دو نظریه‌ی مادی و الهی درباره‌ی شکست و پیروزی در چیست؟			۲
۶	عالم بعد از مرگ چگونه عالمی است و چه اختلافاتی با دنیا دارد؟			۲
۷	بعید شمردن یا انکار معاد چه ارتباطی با بحث خداشناسی دارد؟			۲
۸	نقش خشونت‌ها و بی‌اعتدالی‌های روانی در زندگی انسان چیست و اعتقاد به معاد چه تاثیری در کاهش آن دارد؟			۲
۹	چرا «من» حقیقی انسان نمی‌تواند وابسته به جسم او باشد؟			۲
۱۰	فلسفه‌ی حیات و حکمت آفرینش انسان چیست؟			۲
	موفق باشید.			
	جمع نمرات:			۲۰

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳)		رشته : کلیه رشته‌ها
«ویژه‌ی اقلیت کلمی»		
پایه دوازدهم - دوره‌ی دوم متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۴۰۰/۱۰/۲
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت دی ماه سال ۱۴۰۰		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	اصیل‌ترین جنبه از شخصیت انسانی که انسانیت او وابسته بدان است، رابطه‌ای است که او را به عالم الهی متصل می‌کند، و واضح است که اگر یک طرف این رابطه نادیده گرفته شود، رابطه‌ای برجای نخواهد ماند. بدین سبب است که بدون خدایابی، خودیابی واقعی امکان پذیر نیست. (ص ۵-۶)	۲
۲	انسان به علت دارا بودن بُعد حیوانی و جنبه‌ی مادی، در صورت غفلت از جنبه‌ی معنوی و تسلیم کامل به زندگی حیوانی، از حیوانات نیز پست‌تر می‌گردد و به نازل‌ترین مراتب ممکن سقوط می‌کند. (ص ۱۰)	۲
۳	با توجه به شخصیت الهی انسان، می‌توان دریافت که نوعی هماهنگی و پیوستگی میان معتقدات انسان و روحيات و اعمال او وجود دارد که هرگز نمی‌توان آنها را از همدیگر جدا ساخت. تعلیم آسمانی با دقت هرچه تمام‌تر این هماهنگی را ایجاد نموده و شخصیت انسان را بر پایه‌ی ایمان به خدا قوام می‌بخشد. (ص ۱۸)	۲
۴	اگر گرایش‌های نفسانی و تمایلات حیوانی از مرز اعتدال و از حد طبیعی فراتر روند، همچون حائلی بین عقل و دل آدمی قرار می‌گیرند و سدی در برابر حقایق ایجاد می‌کنند. (ص ۲۴)	۲
۵	در طرز تفکر مادی رسیدن به هدف نهایی در هر اقدام و مبارزه برای شخص، قطعی نیست. ولی در بینش الهی قطعی و حتمی است اگر چه از رسیدن به هدف ظاهری بازماند. زیرا که می‌داند هدف واقعی و نهایی او در جهان ابدی و در جوار قرب الهی است و به زودی در عالم آخرت نتیجه‌ی اعمال خالصانه و مبارزات خویش را خواهد دید. (ص ۳۴)	۲
۶	عالم بعد از مرگ به علت غیرمادی بودن، از بسیاری از محدودیت‌های عالم ماده فارغ است و همین امر سبب می‌شود که از گستردگی و عظمت وصف ناپذیری برخوردار باشد. لذت‌های این جهان به علت مادی بودن محدود و زودگذرند. در صورتی که در حیات بعد از مرگ لذت و آلم حاصله نیز بسیار عمیق‌تر و شدیدتر است. (ص ۴۰)	۲
۷	می‌توان یکی از انگیزه‌های انکار معاد را، نشناختن قدرت خداوندی، و به عبارت دیگر، ناتوانی و شکست منکرین در زمینه‌ی خداشناسی دانست. زیرا اگر کسی در زمینه‌ی خداشناسی به معرفت صحیح نائل آید، در این‌صورت موضوع معاد برای او از هر امر دیگری واضح‌تر خواهد بود. آیا پروردگاری که آسمان‌ها و زمین را آفریده، قادر نیست دوباره انسان را زنده گرداند؟ (ص ۴۹)	۲

رشته : کلیه رشته‌ها	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳) «ویژه‌ی اقلیت کلیمی»		
تاریخ امتحان : ۱۴۰۰/۱۰/۲	پایه دوازدهم - دوره‌ی دوم متوسطه		
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت دی ماه سال ۱۴۰۰		
نمره	راهنمای تصحیح		ردیف
۲	اعتقاد به معاد می‌تواند یک عامل مهم در جهت تعدیل اخلاق و کاهش خشونت‌ها شود. زیرا بسیاری از خشونت‌ها در روابط بین انسان‌ها زمانی به‌وجود می‌آید که شخص به دنبال از دست دادن حقی، امید به بازستاندن حق خود را نداشته و دست به انتقامجویی می‌زند. (ص ۵۶)		۸
۲	زیرا جسم مدام در حال تعویض و تغییر است و بدن ما مجموعه‌ای است از ذرات و موادی که مدام عوض می‌شوند و جای خود را به مواد دیگری می‌سپارند. اگر شخصیت یا «من» انسان وابسته به جسم او باشد، باید در طول دوران عمر بارها عوض شود، در صورتی که چنین نیست. (ص ۶۴)		۹
۲	برای آفرینش انسان هدف و مقصد بسیار با عظمتی است: زندگی در بهشت جاوید الهی و در جوار خداوند رحمان. در چنان مقامی، انسان هستی خود را شعاعی از رحمت و عنایت بی‌کران الهی می‌بیند. (ص ۸۰)		۱۰
۲۰	(از همکاران مصحح خواهشمند است چنانچه جواب دانش‌آموز به سؤال، معنای مورد نظر را می‌رساند، نمره کامل را منظور فرمایند. با تشکر)		جمع نمرات:

سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی (۳)		رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:		پایه دوازدهم - دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/۱	تعداد صفحه: ۱
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات			نمره
۱	«از خود بیگانگی» را شرح دهید.			۲
۲	دو جنبه‌ی مادی و معنوی انسان را شرح دهید.			۲
۳	آیا قوانین و سنت‌های جهان مانع قدرت انتخاب انسان می‌شوند؟ توضیح دهید.			۲
۴	برداشت خود را از دعا و نیایش بیان کرده و اثرات معنوی آن را در زندگی انسان شرح دهید.			۲
۵	راز توجه بسیار زیاد انبیاء به معاد چیست؟			۲
۶	چرا میل به جاودانگی دلیلی بر وجود جهان ابدی است؟			۲
۷	چرا هیچ دلیلی در انکار معاد وجود ندارد؟			۲
۸	نادیده گرفتن جهان آخرت چه اشکالی در بحث عدل الهی ایجاد می‌کند؟			۲
۹	نقش نیت در عروج عمل انسان تا به درگاه الهی چیست؟			۲
۱۰	ترس از خدا چیست؟ و چرا به خدا نسبت داده می‌شود؟			۲
	موفق باشید.			
	جمع نمرات:			۲۰

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳)		رشته : کلیه رشته‌ها
پایه دوازدهم - دوره‌ی دوم متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۴۰۱/۳/۱
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت خردادماه سال ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	از خودبیگانگی یعنی گم کردن خویشتن حقیقی خویش و شخصیت اصیل و واقعی انسانی، و بیگانه شدن نسبت به آن، و آنگاه جایگزینی‌اش با چیز دیگری که آن نیست. در اینجا است که او خود را در بیگانه جستجو می‌کند. (ص ۶)	۲
۲	می‌دانیم که انسان دارای دو بُعد «مادی» و «الهی» است. در بعد مادی و طبیعی خود با سایر موجودات زنده از جمله حیوان شریک است، و لذا می‌توان گفت که انسان یک بُعد حیوانی دارد. اما بُعد الهی وجود آدمی او را از سایر موجودات ممتاز کرده و موقعیتی خاص به او بخشیده است. (ص ۸)	۲
۳	خیر. حکومت قوانین گوناگون بر طبیعت و جامعه به معنی سلب اختیار از انسان نبوده و انسان توانایی انتخاب دارد. (ص ۱۳)	۲
۴	یاد خدا آرام‌بخش دل‌ها و تسلی‌بخش قلب‌هاست. خداشناسان واقعی با یاد خدا، کار و عبادت می‌کنند و تمامی مشکلات را در این راه تحمل می‌کنند. (ص ۱۹)	۲
۵	اعتقاد به اصل معاد و حیات ابدی، به علت ارزش و اهمیت بی‌نظیر و تاثیر عمیقی که در نظام فکری و زندگی عملی انسان برجای می‌گذارد، یکی از مهم‌ترین ارکان بینش دینی را تشکیل می‌دهد و به همین جهت، پیشوایان آسمانی از هر فرصتی برای معرفی اهمیت آن به پیروان خود سود جست‌ه‌اند. (ص ۳۱)	۲
۶	نگرانی از مرگ زائیده‌ی میل به جاودانگی است و از آن‌جایی که در نظام طبیعت هیچ میلی بیهوده نیست، می‌توان این میل و کشش را دلیلی بر بقای بشر پس از مرگ دانست. (ص ۳۷)	۲
۷	کسانی که حیات بعد از مرگ را به‌خاطر این‌که نمی‌توانند آن را با حواس خود دریافت نمایند، انکار می‌کنند، سخنی خارج از عقل و دلیل می‌گویند، زیرا که حس نکردن هرگز دلیل بر نبودن چیزی نمی‌تواند باشد. (ص ۴۶)	۲

رشته : کلیه رشته‌ها	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳) «ویژه‌ی اقلیت کلیمی»		
تاریخ امتحان : ۱۴۰۱/۳/۱	پایه دوازدهم - دوره‌ی دوم متوسطه		
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت خردادماه سال ۱۴۰۱		
نمره	راهنمای تصحیح		ردیف
۲	اگر حیات انسان محدود در همین زندگی دنیوی می‌بود، در این صورت چه بسیار اعمال شایسته که بی‌پاداش می‌ماند و چه بسیار اعمال ناشایست که کیفر لازم را به دنبال نداشت. اگر کسی بخواهد در زمینه‌ی عدل الهی به مطالعه بپردازد، باید این جهان و سرای دیگر را توأماً در نظر آورد. (ص ۵۴-۵۵)		۸
۲	در منطق دین آسمانی، علاوه بر این که صورت ظاهر عمل باید صحیح و منشا اثرات مثبت باشد، نیت و قصد انجام دهنده‌ی آن نیز باید از هرگونه آلودگی مبرا بوده و خالص برای خدا باشد. تنها چنین عملی است که صلاحیت عروج به ملکوت خدا را داشته و شایستگی مقبولیت در پیشگاه الهی دارد. (ص ۷۲-۷۳)		۹
۲	آنان که از خدا می‌ترسند در واقع از خود می‌ترسند. وقتی انسان به ارزش نزدیکی به خداوند آگاه شد، در این صورت همواره از آن ترس دارد که مبادا به علت خطای خویش، از آن سرچشمه‌ی فیض و رحمت بی‌نصیب ماند. (ص ۷۸)		۱۰
۲۰	(از همکاران مصحح خواهشمند است چنانچه جواب دانش‌آموز به سؤال، معنای مورد نظر را می‌رساند، نمره کامل را منظور فرمایند. با تشکر) جمع نمرات:		

سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳)		رشته : کلیه رشته ها	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :		پایه دوازدهم - دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۴۰۱/۶/۳	تعداد صفحه : ۱
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات			نمره
۱	رابطه‌ی «خود فراموشی» با «خدا فراموشی» را توضیح دهید.			۲
۲	آیا قوانین و سنت‌های جهان مانع قدرت انتخاب انسان می‌شوند؟ توضیح دهید.			۲
۳	پیوستگی اندیشه، عمل و اخلاق را بیان کنید.			۲
۴	حائلهایی که مانع تبدیل علم به ایمان می‌شوند کدامند؟			۲
۵	راز توجه بسیار زیاد انبیاء به معاد چیست؟			۲
۶	بعید شمردن یا انکار معاد چه ارتباطی با بحث خداشناسی دارد؟			۲
۷	چرا «من» حقیقی انسان نمی‌تواند وابسته به جسم او باشد؟			۲
۸	نقش نیت در عروج عمل انسان تا به درگاه الهی چیست؟			۲
۹	ترس از خدا چیست؟ و چرا به خدا نسبت داده می‌شود؟			۲
۱۰	فلسفه‌ی حیات و حکمت آفرینش انسان چیست؟			۲
	موفق باشید.			۲۰

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳) «ویژه‌ی اقلیت کلیمی»		رشته : کلیه رشته‌ها
پایه دوازدهم - دوره‌ی دوم متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۴۰۱/۶/۳
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت شهریورماه سال ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	اصیل‌ترین جنبه از شخصیت انسانی که انسانیت او وابسته بدان است، رابطه‌ای است که او را به عالم الهی متصل می‌کند، و واضح است که اگر یک طرف این رابطه نادیده گرفته شود، رابطه‌ای برجای نخواهد ماند. بدین سبب است که بدون خدایابی، خودیابی واقعی امکان پذیر نیست. (ص ۵-۶)	۲
۲	خیر. حکومت قوانین گوناگون بر طبیعت و جامعه به معنی سلب اختیار از انسان نبوده و انسان توانایی انتخاب دارد. (ص ۱۳)	۲
۳	با توجه به شخصیت الهی انسان، می‌توان دریافت که نوعی هماهنگی و پیوستگی میان معتقدات انسان و روحیات و اعمال او وجود دارد که هرگز نمی‌توان آنها را از همدیگر جدا ساخت. تعالیم آسمانی با دقت هرچه تمام‌تر این هماهنگی را ایجاد نموده و شخصیت انسان را بر پایه‌ی ایمان به خدا قوام می‌بخشد. (ص ۱۸)	۲
۴	اگر گرایش‌های نفسانی و تمایلات حیوانی از مرز اعتدال و از حد طبیعی فراتر روند، همچون حائلی بین عقل و دل آدمی قرار می‌گیرند و سدی در برابر حقایق ایجاد می‌کنند. (ص ۲۴)	۲
۵	اعتقاد به اصل معاد و حیات ابدی، به علت ارزش و اهمیت بی‌نظیر و تاثیر عمیقی که در نظام فکری و زندگی عملی انسان برجای می‌گذارد، یکی از مهم‌ترین ارکان بینش دینی را تشکیل می‌دهد و به همین جهت، پیشوایان آسمانی از هر فرصتی برای معرفی اهمیت آن به پیروان خود سود جست‌ه‌اند. (ص ۳۱)	۲
۶	می‌توان یکی از انگیزه‌های انکار معاد را، نشناختن قدرت خداوندی، و به عبارت دیگر، ناتوانی و شکست منکرین در زمینه‌ی خداشناسی دانست. زیرا اگر کسی در زمینه‌ی خداشناسی به معرفت صحیح نائل آید، در این‌صورت موضوع معاد برای او از هر امر دیگری واضح‌تر خواهد بود. آیا پروردگاری که آسمان‌ها و زمین را آفریده، قادر نیست دوباره انسان را زنده گرداند؟ (ص ۴۹)	۲
۷	زیرا جسم مدام در حال تعویض و تغییر است و بدن ما مجموعه‌ای است از ذرات و موادی که مدام عوض می‌شوند و جای خود را به مواد دیگری می‌سپارند. اگر شخصیت یا «من» انسان وابسته به جسم او باشد، باید در طول دوران عمر بارها عوض شود، در صورتی که چنین نیست. (ص ۶۴)	۲
۸	در منطق دین آسمانی، علاوه بر این‌که صورت ظاهر عمل باید صحیح و منشا اثرات مثبت باشد، نیت و قصد انجام دهنده‌ی آن نیز باید از هرگونه آلودگی مبرا بوده و خالص برای خدا باشد. تنها چنین عملی است که صلاحیت عروج به ملکوت خدا را داشته و شایستگی مقبولیت در پیشگاه الهی دارد. (ص ۷۲-۷۳)	۲
۹	آنان که از خدا می‌ترسند در واقع از خود می‌ترسند. وقتی انسان به ارزش نزدیکی به خداوند آگاه شد، در این صورت همواره از آن ترس دارد که مبدا به علت خطای خویش، از آن سرچشمه‌ی فیض و رحمت بی‌نصیب ماند. (ص ۷۸)	۲
۱۰	برای آفرینش انسان هدف و مقصد بسیار با عظمتی است: زندگی در بهشت جاوید الهی و در جوار خداوند رحمان. در چنان مقامی، انسان هستی خود را شعاعی از رحمت و عنایت بی‌کران الهی می‌بیند. (ص ۸۰)	۲
	(از همکاران مصحح خواهشمند است چنانچه جواب دانش‌آموز به سؤال، معنای مورد نظر را می‌رساند، نمره کامل را منظور فرمایند. با تشکر)	۲۰
	جمع نمرات:	۲۰

سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳)		رشته : کلیه رشته‌ها	ساعت شروع : ۱۰ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :		پایه دوازدهم - دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۴۰۱/۱۰/۵	تعداد صفحات : ۱
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت دی ماه سال ۱۴۰۱		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش aee.medu.gov.ir		
ردیف	سؤالات			نمره
۱	در «بینش مادی» تفاوت انسان و سایر موجودات در چیست؟			۲
۲	برداشت خود را از دعا و نیایش بیان کرده و اثرات معنوی آن را در زندگی انسان شرح دهید.			۲
۳	رابطه‌ی تربیت صحیح با جبرهای درونی و بیرونی چیست؟			۲
۴	اختلاف اساسی بین دو نظریه‌ی مادی و الهی درباره‌ی شکست و پیروزی در چیست؟			۲
۵	چرا عده‌ای معاد را بعید می‌شمارند؟			۲
۶	چرا «من» حقیقی انسان نمی‌تواند وابسته به جسم او باشد؟			۲
۷	چرا وجود جهان ابدی لازمه‌ی وجود حکمت خداوندی است؟			۲
۸	چگونه ممکن است انسان اعمال خیر گذشته‌ی خود را ضایع گرداند؟			۲
۹	سیمای حقیقی انسان چیست؟			۲
۱۰	بالاترین عذاب در جهان آخرت چیست؟			۲
	موفق باشید.			
	جمع نمرات:			۲۰

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳)		رشته : کلیه رشته‌ها
«ویژه‌ی اقلیت کلمی»		
پایه دوازدهم - دوره‌ی دوم متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۴۰۱/۱۰/۵
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت دی ماه سال ۱۴۰۱		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش aei.medu.gov.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	در دیدگاه مادی انسان تنها یک بعد مادی و طبیعی دارد و امتیازی که انسان نسبت به سایر موجودات دارد، تنها در تکامل زیستی او خلاصه می‌شود و هیچ‌گونه امتیاز بنیادی که او را از صف موجودات طبیعی و خاکی جدا ساخته و برای او برتری معنوی قائل شود، در میان نیست. (ص ۳)	۲
۲	یاد خدا آرام‌بخش دل‌ها و تسلی‌بخش قلب‌هاست. خداشناسان واقعی با یاد خدا، کار و عبادت می‌کنند و تمامی مشکلات را در این راه تحمل می‌کنند. (ص ۱۹)	۲
۳	انسان در صورت برخورداری از تربیت صحیح و اصولی، می‌تواند به آزادی واقعی خود افزوده، از سلطه‌ی درون و برون آزاد گردد و به سازندگی واقعی خود و دیگران بپردازد. تأثیر شرایط بیرونی و عوامل محیطی در شخصیت انسان نسبت معکوس با آگاهی‌های انسان دارد. انسان‌های ناآگاه را جامعه می‌سازد، اما انسان‌های آگاه جامعه را می‌سازند. (ص ۱۴)	۲
۴	در طرز تفکر مادی رسیدن به هدف نهایی در هر اقدام و مبارزه برای شخص، قطعی نیست. ولی در بینش الهی قطعی و حتمی است اگر چه از رسیدن به هدف ظاهری بازماند. زیرا که می‌داند هدف واقعی و نهایی او در جهان ابدی و در جوار قرب الهی است و به زودی در عالم آخرت نتیجه‌ی اعمال خالصانه و مبارزات خویش را خواهد دید. (ص ۳۴)	۲
۵	بعید شمردن معاد از جانب منکرین، بدان جهت است که آن را به میزان توانایی خویش می‌سنجند، در حالی که اگر از قدرت نامحدود خداوندی غفلت نورزند، چنان امری را نامعقول نخواهند یافت. (ص ۴۸)	۲
۶	زیرا جسم مدام در حال تعویض و تغییر است و بدن ما مجموعه‌ای است از ذرات و موادی که مدام عوض می‌شوند و جای خود را به مواد دیگری می‌سپارند. اگر شخصیت یا «من» انسان وابسته به جسم او باشد، باید در طول دوران عمر بارها عوض شود، در صورتی که چنین نیست. (ص ۶۴)	۲
۷	دلیلی که وقوع رستاخیز را امری ضروری معرفی می‌نماید، بر اساس حکمت خداوندی است. بدین معنی که چون خداوند حکیم است، لذا به طور قطع هرکاری از کارهای او هدفی داشته و بیهوده و عبث نیست. کار عبث به کاری گفته می‌شود که هدفی را دنبال نکند. اگر خلقت انسان و جهان را هدفی و مقصدی نباشد، در این صورت کاری عبث و بیهوده خواهد بود. (ص ۵۵)	۲
۸	حفظ ثواب اعمال از انجام آنها سنگین‌تر است. چه بسا کسی عملی را با نیت خالص آغاز کند و در جریان انجام آن نیز نیت خود را حفظ نماید، اما بعد از پایان عمل، در نتیجه‌ی غفلت، عمل خود را ضایع و پاداش معنوی آن را از بین ببرد. (ص ۷۳-۷۴)	۲
۹	صفات و حالاتی که در قلب و روح خود داریم، نیت و اندیشه‌هایی که در سر داریم، سیمای حقیقی یا چهره‌ی باطنی ما را تشکیل می‌دهند. (ص ۷۲)	۲
۱۰	آنان که با کفر و عناد و انواع ستم‌ها، راه نزدیکی خدا را به روی خود بسته‌اند، در روز جزا از رحمت خداوندی بهره‌ای ندارند و همین دوری از رحمت حق، آنان را در عذابی دردناک فرو می‌برد. و این بالاترین عذاب است. (ص ۷۸)	۲
	(از همکاران مصحح خواهشمند است چنانچه جواب دانش‌آموز به سؤال، معنای مورد نظر را می‌رساند، نمره کامل را منظور فرمایند. با تشکر)	۲۰
	جمع نمرات:	

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته‌ها	سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی (۳) «ویژه‌ی اقلیت کلمی»
تعداد صفحه: ۱	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۲/۳۱	پایه دوازدهم - دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش aee.medu.gov.ir	دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲		
نمره	سؤالات		ردیف
۲	۱ «انسان‌شناسی الهی» انسان را چگونه تصویر می‌کند؟		
۲	۲ نقش شرایط بیرونی در زندگی انسان چیست؟		
۲	۳ اختلاف اساسی بین دو نظریه‌ی مادی و الهی درباره‌ی شکست و پیروزی در چیست؟		
۲	۴ چرا «من» حقیقی انسان نمی‌تواند وابسته به جسم او باشد؟		
۲	۵ چرا وجود جهان ابدی لازمه‌ی وجود حکمت خداوندی است؟		
۲	۶ والاترین سعادت در جهان آخرت چیست؟		
۲	۷ بعد از پذیرفتن اصل نبوت، چرا اعتقاد به معاد بدیهی بوده و کورکورانه نیست؟		
۲	۸ فلسفه‌ی حیات و حکمت آفرینش انسان چیست؟		
۲	۹ چگونه ممکن است انسان اعمال خیر گذشته‌ی خود را ضایع گرداند؟		
۲	۱۰ برداشت خود را از دعا و نیایش بیان کرده و اثرات معنوی آن را در زندگی انسان شرح دهید.		
۲۰	موفق باشید .		

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳)		رشته : کلیه رشته‌ها
«ویژه‌ی اقلیت کلمی»		
پایه دوازدهم - دوره‌ی دوم متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۲/۳۱
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش aee.medu.gov.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	در جهان‌بینی الهی، انسان موجودی است که علاوه بر جنبه‌ی مادی، پرتوی از نور خدایی در وجود خود دارد. انسانیت او به‌خاطر دارا بودن این بعد الهی است. (ص ۴)	۲
۲	تاثیر شرایط بیرونی و عوامل محیطی در شخصیت انسان نسبت معکوس با آگاهی‌های انسان دارد. انسان‌های ناآگاه را جامعه می‌سازد، اما انسان‌های آگاه جامعه را می‌سازند. (ص ۱۴)	۲
۳	در طرز تفکر مادی رسیدن به هدف نهایی در هر اقدام و مبارزه برای شخص، قطعی نیست. ولی در بینش الهی قطعی و حتمی است اگر چه از رسیدن به هدف ظاهری بازماند. زیرا که می‌داند هدف واقعی و نهایی او در جهان ابدی و در جوار قرب الهی است و به زودی در عالم آخرت نتیجه‌ی اعمال خالصانه و مبارزات خویش را خواهد دید. (ص ۳۴)	۲
۴	زیرا جسم مدام در حال تعویض و تغییر است و بدن ما مجموعه‌ای است از ذرات و موادی که مدام عوض می‌شوند و جای خود را به مواد دیگری می‌سپارند. اگر شخصیت یا «من» انسان وابسته به جسم او باشد، باید در طول دوران عمر بارها عوض شود، در صورتی که چنین نیست. (ص ۶۴)	۲
۵	دلیلی که وقوع رستاخیز را امری ضروری معرفی می‌نماید، بر اساس حکمت خداوندی است. بدین معنی که چون خداوند حکیم است، لذا به طور قطع هر کاری از کارهای او هدفی داشته و بیهوده و عبث نیست. کار عبث به کاری گفته می‌شود که هدفی را دنبال نکند. اگر خلقت انسان و جهان را هدفی و مقصدی نباشد، در این صورت کاری عبث و بیهوده خواهد بود. (ص ۵۵)	۲
۶	در جهان آخرت، پرهیزکاران و بندگان صالح خدا به دنبال یک عمر زندگی بر حول محور حق، پا در بهشت الهی می‌گذارند و در جوار رحمت خداوند به انواع برخورداری‌ها و موهبت‌ها دست می‌یابند. و این والاترین سعادت است. (ص ۷۹)	۲
۷	زیرا هنگامی می‌توانیم آن (اعتقاد به معاد) را کورکورانه بدانیم که اعتقاد ما به نبوت پیامبران مبتنی بر هیچ دلیل و منطقی نباشد، در صورتی که دلایل گوناگون عقلی و علمی رسالت آسمانی آنها را تایید می‌کند. (ص ۴۶)	۲
۸	برای آفرینش انسان هدف و مقصد بسیار با عظمتی است: زندگی در بهشت جاوید الهی و در جوار خداوند رحمان. در چنان مقامی، انسان هستی خود را شعاعی از رحمت و عنایت بی‌کران الهی می‌بیند. (ص ۸۰)	۲
۹	حفظ ثواب اعمال از انجام آنها سنگین‌تر است. چه بسا کسی عملی را با نیت خالص آغاز کند و در جریان انجام آن نیز نیت خود را حفظ نماید، اما بعد از پایان عمل، در نتیجه‌ی غفلت، عمل خود را ضایع و پاداش معنوی آن را از بین ببرد. (ص ۷۳-۷۴)	۲
۱۰	یاد خدا آرام‌بخش دل‌ها و تسلی‌بخش قلب‌هاست. خداشناسان واقعی با یاد خدا، کار و عبادت می‌کنند و تمامی مشکلات را در این راه تحمل می‌کنند. (ص ۱۹)	۲
	(از همکاران مصحح خواهشمند است چنانچه جواب دانش‌آموز به سؤال، معنای مورد نظر را می‌رساند، نمره کامل را منظور فرمایند. با تشکر)	
	جمع نمرات:	۲۰

سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳)		رشته : کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۹ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:		پایه دوازدهم – دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۵/۲۹	تعداد صفحه: ۱
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور – نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۲				
ردیف		سؤالات		
نمره				
۱	در «بینش مادی» تفاوت انسان و سایر موجودات در چیست؟			
۲	آیا قوانین و سنت‌های جهان مانع قدرت انتخاب انسان می‌شوند؟ توضیح دهید.			
۳	بهترین معیار برای تشخیص و ارزیابی ایمان چیست؟			
۴	آیا تنها آگاهی برای عمل کافی است یا واقعیت دیگری نیز لازم است؟ توضیح دهید.			
۵	مفهوم آزمایش انسان در این دنیا چیست و چه هدفی دارد؟			
۶	برداشتی که در مکتب آسمانی از دنیا وجود دارد چیست؟			
۷	آیا معاد یک امر استثنایی و خارج از نوامیس آفرینش است؟ توضیح دهید.			
۸	نقش خشونت‌ها و بی‌اعتدالی‌های روانی در زندگی انسان چیست و اعتقاد به معاد چه تاثیری در کاهش آن دارد؟			
۹	آسیب دیدن جسم، سبب ایجاد اختلال در ادراک و حیات می‌شود. آیا این مطلب نشانه‌ی نبودن روح است؟ توضیح دهید.			
۱۰	والا ترین سعادت در جهان آخرت چیست؟			
۲۰	جمع نمرات			
موفق باشید.				

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی (۳)		رشته : کلیه رشته‌ها
پایه دوازدهم - دوره‌ی دوم متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۵/۲۹
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت شهریورماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	در دیدگاه مادی انسان تنها یک بعد مادی و طبیعی دارد و امتیازی که انسان نسبت به سایر موجودات دارد، تنها در تکامل زیستی او خلاصه می‌شود و هیچ‌گونه امتیاز بنیادی که او را از صف موجودات طبیعی و خاکی جدا ساخته و برای او برتری معنوی قائل شود، در میان نیست. (ص ۳)	۲
۲	خیر. حکومت قوانین گوناگون بر طبیعت و جامعه به معنی سلب اختیار از انسان نبوده و انسان توانایی انتخاب دارد. (ص ۱۳)	۲
۳	بهترین معیار برای تشخیص و ارزشیابی ایمان خود و دیگران، اعمال و کردار و خصوصیات روحی و اخلاقی است. (ص ۱۸)	۲
۴	خیر، علاوه بر آگاهی، ایمان نیز لازم است. اگر بعد از آشنایی با یک حقیقت، شخص به انجام و تکرار اعمالی مناسب با آن علم پردازد و اعمال مخالف با نتایج آن علم را ترک گوید، در این صورت است که آن علم به ایمان تبدیل می‌شود. (ص ۲۲)	۲
۵	آزمایش خداوندی وسیله‌ای است برای شکوفایی استعدادهای نهفته‌ی انسان و پرورش بعد ملکوتی وجود او. آنان که در این جهان از آزمایش‌های خداوندی پیروز بیرون آیند، به سعادت جاودانی نائل می‌شوند. (ص ۳۴)	۲
۶	از نظر تعلیم آسمانی، اولین نعمتی که از جانب خدا به انسان داده شده است، نعمت «حیات» است. دوران محدود عمر تنها فرصتی است که انسان به‌خاطر دارا بودن موهبت اختیار می‌تواند در جهت تحصیل کمالات از آن سود جوید. (ص ۳۸)	۲
۷	خیر. نظام مرگ و زندگی در طبیعت، زندگانی پس از مرگ را یکی از نوامیس آفرینش و یک جریان رایج در جهان طبیعت معرفی می‌نماید. با تأمل در این پدیده‌ی محسوس، قرینه‌ای برای معاد در دست خواهد بود. (ص ۴۹)	۲
۸	اعتقاد به معاد می‌تواند یک عامل مهم در جهت تعدیل اخلاق و کاهش خشونت‌ها شود. زیرا بسیاری از خشونت‌ها در روابط بین انسان‌ها زمانی به‌وجود می‌آید که شخص به دنبال از دست دادن حقی، امید به بازستاندن حق خود را (در معاد و روز حساب) نداشته و دست به انتقام‌جویی می‌زند. (ص ۵۶)	۲
۹	خیر. اندام‌های بدن در امر فعالیت‌های روحی و حفظ حیات انسان نقش اساسی دارند و شرط لازم هستند، اما هرگز دخالت عامل دیگری غیر از جسم را نفی نمی‌کنند. لذا نمی‌توان از آن، نبودن روح (مجرد از ماده) را نتیجه گرفت. (ص ۶۶)	۲
۱۰	در جهان آخرت، پرهیزکاران و بندگان صالح خدا به دنبال یک عمر زندگی بر حول محور حق، پا در بهشت الهی می‌گذارند و در جوار رحمت خداوند به انواع برخورداری‌ها و موهبت‌ها دست می‌یابند. و این والاترین سعادت است. (ص ۷۹)	۲
	جمع نمرات:	۲۰

سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی (۳) «ویژه ارامنه، زرتشتی و کلیمی»	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۱
نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۳	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دیماه سال ۱۴۰۲	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		
ردیف	سؤالات	نمره	

۱	عبارت‌های زیر را با کلمات مناسب کامل نمایید. الف) بعید شمردن معاد از جانب منکرین، بدان جهت است که چنان واقعه‌ی بزرگ و با عظمتی را با خود سنجیده و چون آن را امری بسیار بعید می‌یابند، به انکار آن می‌پردازند. ب) وقتی عقیده‌ای به صورت ایمان حقیقی در آمد، یقیناً منشأ نیز خواهد شد. پ) در کیفرهای کیفر باجرم متناسب است. ت) رؤیاهای راستین قطعاً امری است که می‌تواند با سیر در عالم معنا به حقایقی دست یابد که هنوز در جهان مادی خبری از آن‌ها <u>نیست</u> .	۲
۲	رابطه‌ی «خود فراموشی» با «خدا فراموشی» چیست؟ و آیا بدون خدایابی، خودیابی امکان‌پذیر است؟ توضیح دهید.	۱/۵
۳	جنبه‌ی مادی انسان در چه صورت بی‌ارزش و در چه صورت ارزشمند است؟	۱/۵
۴	جبرهای درونی و بیرونی کدامند؟ توضیح دهید چگونه انسان می‌تواند از سیطره آن‌ها رهایی پیدا کند؟	۱/۵
۵	عبادت و بندگی در مکتب آسمانی مخصوص کیست؟ توضیح دهید.	۱/۵
۶	حایل‌هایی که مانع تبدیل علم به ایمان می‌شوند، کدامند؟ و راه مقابله با آنان چیست؟	۱/۵
۷	اختلاف اساسی بین دو نظریه‌ی الهی و مادی در زمینه‌ی شکست و پیروزی چیست؟	۱/۵
۸	نگرانی از مرگ زائیده چیست؟ توضیح دهید.	۱/۵
۹	آیا معاد یک امر استثنائی و خارج از نوامیس آفرینش است؟ توضیح دهید.	۱/۵
۱۰	چرا اعتقاد به معاد مستلزم غیرمادی بودن روح است؟	۱/۵
۱۱	چرا «من» حقیقی انسان <u>نمی‌تواند</u> وابسته به جسم او باشد؟	۱/۵
۱۲	چگونه ممکن است انسان اعمال خیر گذشته‌ی خود را ضایع گرداند؟	۱/۵
۱۳	چرا مواهب بهشتی وصف‌ناپذیر است و در بهشت ملال و خستگی و دلزدگی وجود <u>ندارد</u> ؟	۱/۵
	«سر بلند و پیروز باشید»	جمع نمره
		۲۰

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی (۳) «ویژه ارامنه، زرتشتی و کلمی»		رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۳	
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور درنوبت دیماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح		
نمره			
۱	الف) قدرت محدود (۰/۵)	ب) عمل (۰/۵)	پ) قراردادی (۰/۵)
۲	ت) غیر مادی (۰/۵)		
۲	فراموش کردن خداوند نخستین نتیجه‌ای که دارد، فراموشی خویشتن است. (۰/۵) آدمی «خود حقیقی» خویش را گم می‌کند و نسبت به آن بیگانه می‌شود. اصیل‌ترین جنبه از شخصیت انسانی که انسانیت او وابسته بدان است، رابطه- ایست که او را به عالم الهی متصل می‌کند، و واضح است که اگر یک طرف این رابطه نادیده گرفته شود، رابطه‌ای برجای نخواهد ماند و شالوده شخصیت حقیقی او ویران خواهد گشت. (۰/۵) بدین سبب است که بدون خدایابی، خود یابی واقعی امکان پذیر نیست و انسان تنها در رابطه با خدا تعریف پذیر بوده و معنا می‌یابد. (۰/۵)		
۳	اگر این زندگی مادی در جهت رسیدن به آرمان با عظمت هستی قرار نگیرد و از آن به عنوان «وسیله»ای جهت رسیدن به «هدف» استفاده نشود و خود هدف قرار گیرد، جز این که آدمی را به خود مشغول دارد و با آرزوهای دور و دراز و پندارهای بی‌اساس، از رسیدن به زندگی حقیقی و حیات پاک باز دارد؛ نتیجه‌ای در پی نخواهد داشت. (۰/۷۵) اما اگر همین زندگانی دنیا، مزرعه‌ای برای پرورش بذر حقیقت و نردبانی برای رسیدن به قله‌های بلند عالم انسانی باشد، نه تنها بازیچه نخواهد بود، بلکه وسیله‌ای مقدس برای نیل به سعادت جاوید خواهد بود. (۰/۷۵)		
۴	جبرهای درونی یعنی امیال و غرایز حیوانی، (۰/۲۵) جبرهای بیرونی یعنی جبر اقتصادی، اجتماعی و تاریخی (۰/۲۵) آدمی به علت برخورداری از موهبت هدایت و آشنایی با حقایق و دریافت آگاهی‌های لازم، می‌تواند از تحت سلطه و سیطره‌ی انواع جبرها رها شده، و به صورت آگاهانه هدف واقعی زندگی خود را انتخاب و با استفاده از انواع امکانات موجود به طرف آن حرکت نموده، نه تنها محکوم و مغلوب شرایط محیطی و اجتماعی نباشد، بلکه حتی خود در ساختن محیط و جامعه نقش اصلی را بر عهده بگیرد. (۱)		
۵	در مکتب دین آسمانی، عبادت و بندگی مخصوص خداوند است. (۰/۵) به عبارت دیگر، از دیدگاه مکتب پیامبران، انسان تنها یک هدف در افق زندگانی خویش باید داشته باشد و آن رسیدن به خداست و جز آن، هیچ هدف و مقصد دیگری نمی‌تواند و نباید هدف نهایی انسان قرار گیرد. (۰/۵) بندگی خدا نه تنها هیچ گونه حقارتی برای انسان به دنبال ندارد بلکه او را از چنگال تمام حقارت‌ها رها می‌سازد و جز کمال محض، یعنی ذات خداوندی، کسی را و هدفی را شایسته شأن او نمی‌شناسد. (۰/۵)		
۶	اگر گرایش‌های نفسانی و تمایلات حیوانی از مرز اعتدال و از حد طبیعی فراتر روند، گویی همچون حایلی بین عقل و دل آدمی قرار می‌گیرند و مانع از تأثیر و نفوذ آگاهی‌های موجود در عرصه‌ی اندیشه به روح و دل می‌شوند (۰/۷۵) و این گرایش‌ها، همچون پرده‌ای بر روی قلب آدمی قرار گرفته و سد نفوذناپذیری در برابر حقایق ایجاد می‌نمایند، و اگر این حجاب‌ها و مانع‌ها برداشته شوند، دیگر فاصله‌ای بین علم و ایمان و عمل باقی نمی‌ماند. (۰/۷۵)		
۷	اختلاف مهمی که بین دو نظریه‌ی الهی و مادی در این زمینه وجود دارد اینست که در منطق دین الهی، هر عمل خیری را که شخص تصمیم بر انجامش می‌گیرد و تمام توان خود را در راه انجام آن به کار می‌برد، ولو به علت وجود موانعی به مطلوب ظاهری خود نرسد، اما در واقع به نتیجه‌ی اصلی که همانا انجام وظیفه و تحصیل رضای حق است، نایل آمده (۱) و هیچ مانع خارجی او را از رسیدن به این هدف معنوی و نهایی باز نمی‌دارد. اما در منطق مادی که شخص رسیدن به هدف ظاهری را مقصد واقعی خویش می‌داند، چه بسا به علت وجود موانعی در عالم خارج، از رسیدن به آن ناتوان گردد و به هدف نهایی خود نرسد. (۰/۵)		
« ادامه راهنما در صفحه‌ی دوم »			

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی (۳) «ویژه ارامنه، زرتشتی و کلمی»		رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۴۰۲ / ۱۰ / ۰۳	
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دیماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره	
۸	نگرانی از مرگ زائیده میل به جاودانگی است. (۰/۵) و از آنجائیکه در نظام طبیعت هیچ میلی گزاف و بیهوده نیست، می‌توان این میل و کشش را دلیلی بر بقاء بشر پس از مرگ دانست. (۰/۵) هر میلی که در انسان وجود دارد پاسخگوئی در عالم خارج دارد و بین عالم درون و جهان بیرون هماهنگی کامل هست. اگر انسان دارای زندگانی محدود بود و به ابدیت تعلق نداشت، میل به جاودانگی نیز در او وجود نمی‌داشت. (۰/۵)	۱/۵	
۹	زندگانی بعد از مرگ یکی از نوامیس آفرینش و یک جریان رایج در جهان طبیعت است. (۰/۲۵) در این استدلال تنها به قدرت خداوندی تکیه نشده بلکه نمونه مشابه و محسوس و مشهود ارائه شده است (۰/۷۵) تا نشان دهد که قدرت و اراده خداوندی در همین طبیعت نیز به همین صورت ظاهر گشته و همگان می‌توانند آن را مشاهده کنند. (۰/۵)	۱/۵	
۱۰	انسانی که در جهان ابدی به اراده‌ی خداوندی زنده می‌شود، عیناً همین انسان دنیوی است که شخصیت او (که همانا روح اوست) از گزند هرگونه تباهی و نیستی در امان مانده (۰/۷۵) و اینک در عرصه‌ی محشر با همان شخصیت قبلی خود (همراه با جسم) ظاهر گردیده و باید آثار اعمال خود را دریافت دارد. از این‌رو می‌توان دریافت که اعتقاد به معاد مستلزم غیرمادی بودن روح است. (۰/۷۵)	۱/۵	
۱۱	زیرا جسم مدام در حال تغییر و تعویض است و اگر شخصیت و من حقیقی انسان وابسته به جسم او باشد باید در طول دوران عمر تغییر کند در صورتی‌که چنین نیست. در نتیجه هویت انسان چیزی است که نه مانند اجزای مادی تغییر می‌یابد و نه تابع تغییرات جسم است. (۰/۷۵) به عبارت دیگر، اساس شخصیت و هویت انسان را امری مستقل از جسم (که لزوماً غیرمادی است) تشکیل داده و همین هویت مستقل و تغییرناپذیر، وحدت و ثبات شخصیت او را در تمامی طول عمر تأمین می‌نماید. (۰/۷۵)	۱/۵	
۱۲	در تعلیم دینی آمده است که حفظ ثواب اعمال از انجام آن‌ها سخت‌تر است. یعنی چه بسا کسی عملی را با نیت خالص آغاز و در جریان انجام آن نیز نیت خود را از آلودگی به خودخواهی‌ها حفظ نماید اما بعد از پایان عمل، در نتیجه‌ی غفلت، عمل خود را ضایع و اجر و پاداش معنوی آن را از بین برد. (۱) بنابراین چنین نیست که اگر کسی عمل صالحی را با نیت خالص انجام دهد، آثار معنوی آن از بین رفتنی نیست، بلکه چه بسا با تغییر نیت و انجام اعمالی چند، آن عمل را ضایع و بی‌نتیجه گرداند. (۰/۵)	۱/۵	
۱۳	زیرا که جهان آخرت و بهشت برین که منزلگاه ابدی پرهیزکاران و بندگان خاص خداوند است، تعلق به جهان ملکوت و عالم بالا داشته و واقعیت‌های مربوط به آن بسی برتر و با عظمت‌تر از آن است که در ظرف الفاظ بگنجد. (۰/۵) برخلاف زندگی دنیوی که لذات آن همگی به علت محدود بودنشان به بن‌بست می‌رسند و در صورت ادامه ملال‌آور می‌شوند، در جهان آخرت انسان هرگز روی ملال و خستگی و دلزدگی نمی‌بیند. زیرا موهبت‌های بهشت مادی نبوده و نامتناهی هستند. (۱)	۱/۵	
	«خسته نباشید»	جمع نمره	
		۲۰	